

Jaarverslag 2015 Kyck over den Dyck

2015 stond wat de molenaars van de Kyck over den Dyck betreft in het teken van de strijd tegen de muizen.

Sprinklerinstallatie

Vanwege het vorstgevaar in de molen is er tijdens de restauratie 16 a 17 jaar geleden gekozen voor een droge sprinklerinstallatie. In de pijpen die je door de molen ziet lopen zit dus geen water. Op het moment dat er een brandmelder (hand- of rookmelder) afgaat, wordt de pomp van de sprinkler gestart en gaan de pijpen zich vullen met water. Als er echt brand is ontwikkelt zich ter plaatse van de brand zoveel warmte dat één of meerder sprinklerkopjes doorbranden of smelten. Hierna kan het water naar buiten om de brand te blussen. Als er geen brand blijkt te zijn blijven de pijpen onder druk staan, en gebeurt er niets, tenzij de brandslang op de kapzolder los ligt, dan kan het water er vrij uitstromen. Dit gebeurde dus op 27 november j.l.

Zoals meerdere plekken in Nederland hadden ook wij te maken met een muizenplaag, maar o.a. door goed schoon te maken en te zorgen dat er geen voedselaanbod was is dat weer achter de rug, en hebben wij nu geen last meer van deze beestjes.

Een ander belangrijk punt dit jaar was het opknappen van het scherpstel van het koppel kunststenen. Dit hebben we laten uitvoeren door Hans Titulaer, die vorig jaar ook nog het andere koppel heeft opgeknapt.

Hans begon met deze klus op 27 november en daar ging het later op de dag behoorlijk mis. Na het doen van diverse werkzaamheden aan de steen was het 's-middags tijd om proef te malen. Om te kunnen malen moest eerst de molen op de wind worden gezet en hiervoor moest de brandslang van de sprinkler installatie losgekoppeld worden.

Toen de slang net los was, was Hans bezig met slijpwerkzaamheden aan de steen, dit veroorzaakte een hoeveelheid stof waardoor het brandalarm afging. Als het brandalarm afgaat, wordt de pomp van de sprinkler aangezet waarna de sprinkler zich vult met water. Omdat de brandslang, die deel uitmaakt van de sprinklerbuizen, los was golfde het

water door de molen van boven naar beneden. Voordat de pomp weer handmatig was uitgezet stroomde er een waterval door de molen. Achteraf kunnen we hiervan zeggen dat de schade aan graan en meel is meegevallen en ook de molen begint weer aardig op te drogen.

Op 10 december is Hans Titulaer terug gekomen om de klus af te maken en dankzij de inspanningen van molenaars Johan de Vries, Wim Beerden en Peter Ragggers, kunnen we nu wel zeggen dat er weer prima gemalen kan worden met dit koppel stenen.

Onderhoud

Er is niet bijzonder veel aan onderhoud gedaan, hoewel we 2 weken niet hebben kunnen malen juist vanwege het onderhoud. Eén van de dingen die gedaan zijn is het doorhalen van de roeden (zie kader), en gelijktijdig zijn er houten delen van de wieken vervangen die aan het rotten waren. Het is mij onbekend wat de opdracht was aan de molenmaker, maar er zijn nog steeds houten latten op de molenwieken die in slechte staat zijn met duidelijke rotplekken. Deze plekken worden m.i. veroorzaakt door het te diep doordraaien van schroeven waardoor beschadigingen ontstaan aan hout en verf. Duidelijk is aan de wieken te zien dat juist op die schroefgaten het rottingsproces is begonnen.

Verder hebben we als molenaars nog de stelling een jaarlijkse teer- c.q. verfbeurt gegeven.

Samen met het eerder omschreven opknappen van het koppel kunststenen, was dit het wel wat betreft onderhoud.

Doorhalen van de roeden

De 4 wieken van de molen worden gevormd door 2 stalen roeden. Deze roeden steken door de askop aan de buitenkant van de molen en worden in deze askop vastgezet met wiggen. De stalen roeden liggen dan met 2 kanten tegen de gietijzeren askop. Dit staal op gietijzer kan in de loop der tijd roestvorming geven en daarom worden de roeden om de 10 – 15 jaar doorgehaald.

Hierbij worden de wiggen verwijderd, de roeden worden opgetild zodat het gedeelte wat normaal in de askop zit, er nu bovenuit steekt. Bekeken wordt hoe erg de roestvorming is, gemeten wordt wat de dikte van het staal van de roeden nog is, en als alles in orde is worden de roeden geschilderd op het gedeelte wat weer in de askop verdwijnt, waarna de roeden weer worden vastgezet, al dan niet met nieuwe wiggen.

Het weer

Er waren in 2015 twee zaterdagen waarop het weer ons verhinderde om de wieken te kunnen laten draaien. De eerste zaterdag was op 10 januari, het woei toen te hard om te kunnen draaien met de molen, het was geen storm maar er was gewoon teveelwind.

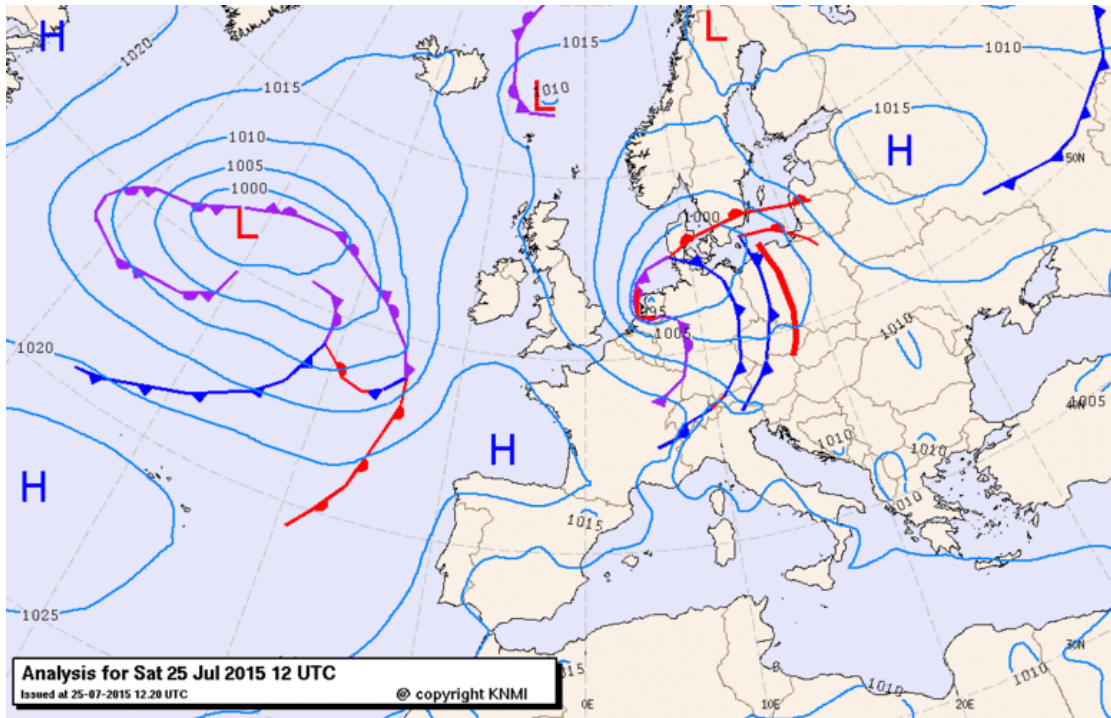
De tweede zaterdag was op 25 juli, toen trok er een zware zomerstorm over Nederland, in IJmuiden werd een uurgemiddelde van windkracht 10 gemeten, en dat is nog nooit voorgekomen in juli. Voor de zuidwest- en west kust gold weeralarm code rood, de hoogste code voor weeralarm.

Er werd door de storm voor zeker 13 miljoen euro schade veroorzaakt.

Ondergetekende was met Daan Ragggers en Jan Blinde op de molen en we hebben de molen aan de ketting laten staan en hebben elektrisch wat gemalen. De molen heeft de storm goed doorstaan.

Op 7 februari en 29 augustus stond er zo weinig wind dat we toen respectievelijk 221 en 239 omwentelingen hebben gemaakt gedurende 6 uur, dat is ongeveer 0,6 omwenteling per minuut.

Op onderstaande weerkaart van 25 juli is goed te zien dat de isobaren dicht bij elkaar liggen boven Nederland, en dat veroorzaakt dus deze zware storm.

Instructie c.q. opleiding

In 2015 is Daan Raggens geslaagd voor het proefexamen van het Gilde, dus mag hij door naar het examen van de “Hollandse Molen”.

We hadden Daan aangemeld met het idee dat hij in het voorjaar van 2016 examen zou doen, maar het bleek dat we de aanvraag te vroeg hadden ingediend, daarom kon hij al in december 2015 examen doen. Na een paar weken hard studeren heeft hij het examen met goed resultaat kunnen afleggen, en dit geeft vertrouwen voor het eind examen straks op 20 april.

Ondertussen heeft zich in 2015 alweer een nieuwe leerling aangediend; Ries Blom. Ries is nu net begonnen met de opleiding en heeft de basis dingen al aardig onder de knie. Daarnaast hebben we ook nog Jan Blinde die nu meer dan een jaar bezig is en daardoor alweer wat verder is als Ries.

Jaarcijfers

Wat wij als molenaarsgroep hebben gedaan het afgelopen jaar is vooral goed uit te drukken in aantallen kilo's tarwe, meel en bloem én in gemaakte omwentelingen.

Om met dat laatste te beginnen, we hebben in het afgelopen jaar **114.091** geregistreerde omwentelingen gemaakt.

Hoe verhoudt zich dit tot voorgaande jaren? Dit kunnen we goed zien in tabel 1.

Tabel 1: omwentelingen per jaar

Jaar	Omwentelingen
2001	46216
2002	85885
2003	84273
2004	104358
2005	97135
2006	106576
2007	126138
2008	107022
2009	102099
2010	29262
2011	78652
2012	93278
2013	101503
2014	106873
2015	114091

2015 is dus na 2007 het jaar met de meeste omwentelingen. Zes zaterdagen is er niet gedraaid, na de zaterdagen met teveel wind, zoals eerder vermeldt in dit verslag, hadden we ook te maken met onderhoud waardoor we 2 zaterdagen niet konden draaien, en 1 zaterdag waarop we de troep na de wateroverlast moesten opruimen. Op 1 augustus was er geen molenaar beschikbaar.

Daar staat tegenover dat er diverse 'doordeweekse' dagen is gedraaid, bijvoorbeeld tijdens het bezoek van de Koning aan het Energiehuis, en tijdens Koningsdag. Ook voor het malen van Dordtse spelt is buiten de zaterdagen gedraaid.

Tabel 2: geproduceerde kilo's

Jaar	Tarwe		Zuidam		Spelt		Dordtse spelt	Bloem
	Wind	Motor	Mout	Rogge	Wind	Motor		
2001	3025							
2002	10650							
2003	8245	1460						150
2004	5400	6775						305
2005	6500	7100						320
2006	5815	4850						335
2007	5275	4700						230
2008	4375	4031						286
2009	2160	5425	4200					375
2010	1575	4560	275	700				50
2011	5050	3550		1225				569
2012	6250	2000						245
2013	5825	1775						469
2014	5525	2125			1925	675		329
2015	4075	2775			1525	1175	477	364

Hoe zit het met de geproduceerde kilo's tarwemeel en tarwebloem. In het afgelopen jaar 2015, hebben we **4075** kg tarwe op de wind en **2775** kg tarwe elektrisch gemalen en **364** kg bloem gebuild. Voor spelt geldt dat we **1525** kg spelt hebben gemalen op de wind en

1175 kg elektrisch.

Bovendien ook nog **477** kg Dordtse spelt

Opgeteld hebben we in 2015 10.391 kg graan gemalen tegen 10.579 in 2014, alleen hebben we in 2015 meer elektrisch gemalen wat we altijd toch wel jammer vinden.

Plannen voor 2016

Voor 2016 hebben we geen bijzondere plannen, we willen gewoon doorgaan met het malen van tarwe en spelt en het builen van bloem.

We hopen dat Daan in het voorjaar zijn diploma haalt, maar verder doen we de dingen die we elk jaar doen.

We maken een controleronde (schouw) door de molen om te zien of alles nog in orde is, we zullen de stelling weer teren en we blijven alles op het gebied van veiligheid, milieu en hygiëne goed in de gaten houden.

Molenaarsploeg

Gediplomeerde molenaars:

- Gert Schep
- Johan de Vries
- Marc van der Wulp
- Wim Beerden
- Peter Raggers
- Wim van Bruggen

Molenaars in opleiding:

- Daan Raggers
- Jan Blinde
- Ries Blom

Oproepkrachten:

- Emile Noothout (molenaar)
- Henk Burgerding (inzetbaar voor bijna alles)

Namens de molenaarsploeg

Wim van Bruggen